

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty a soudkyň Michaely Bejčkové a Sylvie Šiškeové v právní věci žalobce: **N. H. H.**, zast. Mgr. Markem Eichlerem, advokátem se sídlem S. K. Neumanna 2052, Varnsdorf, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 7. 2020, čj. CPR-44161-8/ČJ-2019-930310-V243, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 2. 10. 2020, čj. 4 A 39/2020-29,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 2. 10. 2020, čj. 4 A 39/2020-29, **se ruší.**
- II. Rozhodnutí žalované ze dne 21. 7. 2020, čj. CPR-44161-8/ČJ-2019-930310-V243, **se ruší** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- III. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o žalobě a řízení o kasační stížnosti částku 16 055 Kč k rukám advokáta Mgr. Marka Eichlera **do 30 dnů** od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy (dále jen „správní orgán I. stupně“), rozhodnutím ze dne 9. 10. 2019 uložila žalobci správní vyhoštění podle § 119 odst. 2 písm. b) v návaznosti na § 119 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb.,

o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále „zákon o pobytu cizinců“), na dobu dvou roků, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území ČR.

[2] Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal žalobce odvolání, které žalovaná v rozhodnutí ze dne 21. 7. 2020 zamítla a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdila.

[3] Proti rozhodnutí žalované brojil žalobce žalobou, kterou městský soud v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

II. Kasační stížnost

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností. Stěžovatel namítl, že správní orgány nedostatečně zjistily skutkový stav, neboť nezjistily všechny rozhodné skutečnosti svědčící v jeho prospěch.

[5] Stěžovatel namítl, že u něj nebyly naplněny předpoklady pro správní vyhoštění podle § 119 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, zejména nesouhlasí se závěrem městského soudu a správních orgánů, že narušil veřejný pořádek závažným způsobem. K tomu odkázal na rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 23. 11. 2020, kterým bylo rozhodnuto o odvolání proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o přechodný pobyt. Komise toto rozhodnutí zrušila a věc vrátila příslušnému správnímu orgánu k dalšímu řízení. Komise se mj. zabývala výkladem pojmu závažné porušení veřejného pořádku. Uvedla, že se musí jednat o důvodné nebezpečí, že cizinec poruší veřejný pořádek v budoucnu, a jednání cizince musí představovat závažné ohrožení základního zájmu společnosti. Stěžovatel mařil výkon úředního rozhodnutí a nerespektoval udělení výjezdního příkazu a povinnost opustit území ČR. Stěžovatel ovšem nemá žádný zápis v trestním rejstříku, a proto je nutné považovat ho za trestně zachovalou osobu. Proto tu komise na rozdíl od správního orgánu nižšího stupně nespátkovala důvodné nebezpečí, že by stěžovatel mohl v budoucnu na území ČR závažným způsobem narušit veřejný pořádek. Stěžovatel podotkl, že v řízení o žádosti o povolení k přechodnému pobytu byly provedeny pobytové kontroly, při kterých byl potvrzen faktický vztah stěžovatele a jeho manželky. Podle stěžovatelova názoru je nepřípustné, aby se orgány totožného státu tak zásadním způsobem rozcházeły v tom, zda stěžovatel narušil závažným způsobem veřejný pořádek, či nikoli.

[6] Podle stěžovatele se městský soud dostatečně nevypořádal s otázkou přiměřenosti rozhodnutí o správním vyhoštění do soukromého a rodinného života stěžovatele. Nevzal v potaz, že stěžovatel má v současné době podanou žádost o povolení k přechodnému pobytu, neboť je rodinný příslušníkem občana EU. Stěžovatel odkázal na judikaturu NSS a SDEU a konstatoval, že soudy a správní orgány nemohou nutit jeho manželku, která je občankou ČR, k rodinnému životu mimo ČR. Stěžovatel je v ČR etablovaný, naproti tomu jeho manželka Vietnam vůbec nezná a v ČR má tři děti z předchozího manželství. Takový zásah do rodinného života je nepřiměřený ve vztahu k tomu, čeho se stěžovatel dopustil.

pokračování

[7] Stěžovatel navrhl, aby NSS napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, případně aby zrušil rovněž rozhodnutí správních orgánů.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Kasační stížnost je důvodná.

[9] Podle § 119 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců rozhodnutí o správním vyhoštění občana Evropské unie nebo jeho rodinného příslušníka, který na území pobývá přechodně, lze vydat pouze v případě, že občan Evropské unie nebo jeho rodinný příslušník závažným způsobem narušuje veřejný pořádek; to neplatí, jde-li o občana Evropské unie, který pobývá na území nepřetržitě po dobu nejméně 10 let; do této doby se nezapočítává doba výkonu trestu odnětí svobody.

[10] Výkladem pojmu narušení veřejného pořádku závažným způsobem se zabýval rozšířený senát v usnesení ze dne 26. 7. 2011, čj. 3 As 4/2010-151, č. 2420/2011 Sb. NSS, v němž konstatoval, že podle čl. 27 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států musí být opatření přijatá z důvodů veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti v souladu se zásadou přiměřenosti a musí být založena výlučně na osobním chování dotyčné osoby. Osobní chování dotyčného jednotlivce musí představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. Podle rozšířeného senátu takovým „skutečným, aktuálním a závažným ohrožením některého ze základních zájmů společnosti jistě není např. fakt samotného nelegálního vstupu či nelegálního pobytu na území ČR. Natož aby takové jednání samo o sobě představovalo důvody pro tak vážný zásah do práv jedince, jako je vyhoštění z území, a to v situaci, kdy se jedná o rodinného příslušníka občana EU, resp. rodinného příslušníka občana ČR (k tomu srov. rozsudek Soudního dvora EU ve věci Jipa)“.

[11] Ze správního spisu NSS zjistil, že stěžovatel pobýval na území ČR od roku 2006 na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání. Platnost tohoto povolení uplynula dne 9. 6. 2014. Dne 5. 10. 2016 bylo stěžovateli doručeno rozhodnutí o povinnosti opustit území ČR. Stěžovatel byl povinen vycestovat z ČR do 4. 11. 2016. Stěžovatel toto rozhodnutí nerespektoval, a proto mu bylo rozhodnutím ze dne 19. 3. 2017 uloženo správní vyhoštění. Stěžovatel byl povinen vycestovat z ČR do 23. 4. 2017. Dne 21. 4. 2017 stěžovatel podal žádost o mezinárodní ochranu. Tato žádost byla dne 23. 11. 2017 zamítnuta. Proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu stěžovatel podal žalobu. Následně dne 20. 12. 2017 uzavřel manželství s J. N.. Žaloba byla zamítnuta, a proto byl stěžovatel povinen do 19. 12. 2018 vycestovat z ČR. Dne 11. 2. 2019 byl stěžovatel kontrolován Policií ČR, která z jeho cestovního dokladu zjistila, že nemá platné vízum. Se stěžovatelem bylo poté zahájeno řízení o správním vyhoštění a dne 9. 10. 2019 vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí, kterým stěžovateli udělil správní vyhoštění. V průběhu správního řízení bylo zjištěno, že stěžovatel se svou manželkou nesdílel společnou domácnost. Společnou domácnost spolu začali prokazatelně vést až cca od poloviny roku 2019.

[12] Správní orgány dospěly k závěru, že stěžovatel nerespektuje rozhodnutí správních orgánů. Stěžovatelem svým jednáním prokázal, že se nehodlá podvolit zákonům ČR a začlenit se do české společnosti. Stěžovatel podle jejich názoru opakovaným neoprávněným pobytem závažným způsobem narušil veřejný pořádek. To lze považovat za skutečné, aktuální ohrožení některého ze základních zájmů společnosti.

[13] NSS uvádí, že za závažné narušení veřejného pořádku nelze považovat nelegální (byť opakovaný) pobyt cizince na území ČR ani účelově uzavřené manželství ve smyslu § 119 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudky NSS ze dne 23. 12. 2011, čj. 7 As 87/2010-132, či ze dne 7. 12. 2011, čj. 9 As 57/2011-84). Za závažné narušení veřejného pořádku ve smyslu citovaného ustanovení lze považovat např. jednání cizince, který se v nedávné době dopustil opakované, respektive závažné trestné činnosti (srov. rozsudky NSS ze dne 5. 10. 2016, čj. 6 Azs 191/2016-45, a ze dne 12. 10. 2016, čj. 1 Azs 251/2016-46), či situaci, kdy cizinec pobývá na území ČR nelegálně, účelově uzavřel manželství a dopustil se závažného trestného činu (rozsudek NSS ze dne 25. 7. 2018, čj. 9 Azs 240/2018-26).

[14] Správní orgány shledaly závažné narušení veřejného pořádku stěžovatelem ve smyslu § 119 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců v opakovaném nelegálním pobytu stěžovatele na území ČR, resp. v opakovaném nerespektování zákonů ČR. Ve smyslu citovaného usnesení rozšířeného senátu a s ohledem na výše uvedené ovšem nelze nelegální (i opakovaný) nelegální pobyt cizince sám o sobě brát jako důvod pro naplnění pojmu závažné narušení veřejného pořádku ve smyslu § 119 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců. K tomu by musely přistoupit další velmi vážné okolnosti, které by odůvodnily závěr, že cizinec narušuje veřejný pořádek ČR závažným způsobem. Ačkoli nelegální pobyt je samozřejmě narušením veřejného pořádku, nelze ho v projednávané věci považovat za narušení veřejného pořádku závažným způsobem. NSS tedy na rozdíl od správních orgánů a městského soudu uzavírá, že v posuzovaném případě nebyly zjištěny skutečnosti, které by odůvodňovaly, že stěžovatel narušil veřejný pořádek závažným způsobem ve smyslu § 119 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců.

[15] Vzhledem k tomu, že nebyla splněna základní podmínka pro uložení správního vyhoštění stěžovateli podle § 119 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, bylo by bezpředmětné se věnovat tomu, zda rozhodnutí o správním vyhoštění bylo přiměřené z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele.

[16] NSS na závěr uvádí, že rozhodl bezodkladně ve věci samé, a proto nerozhodoval o odkladném účinku kasační stížnosti

IV. Závěr a náklady řízení

[17] NSS tedy napadený rozsudek zrušil podle § 110 odst. 1 s. ř. s.z důvodů popsaných výše. Vzhledem k tomu, že pro takový postup byly důvody již v řízení před městským soudem, NSS zrušil také žalobou napadené rozhodnutí a věc vrátil žalované k dalšímu

pokračování

řízení [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.], ve kterém bude žalovaná povinna respektovat vyslovený závazný právní názor NSS.

[18] Podle § 110 odst. 3 věty druhé s. ř. s. NSS rozhodne v případě, že zruší rozhodnutí žalované, o nákladech řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení před městským soudem.

[19] O náhradě nákladů řízení rozhodl NSS v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaná neměla ve věci úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Stěžovatel měl úspěch, má tedy právo na náhradu nákladů řízení o žalobě i kasační stížnosti.

[20] V řízení o žalobě představovaly náklady řízení stěžovatele odměnu a hotové výdaje zástupce, který učinil ve věci tři úkony právní služby [příprava a převzetí zastoupení, podání žaloby a účast na jednání dne 2. 10. 2020; § 1 odst. 1, § 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif], a to v hodnotě 3 100 Kč za každý úkon právní služby, celkem tedy částku 9 300 Kč. Náhrada hotových výdajů sestává z paušální částky 900 Kč (3 × 300 Kč dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu). Zástupci stěžovatele náleží také náhrada cestovních výdajů vzniklých v souvislosti s účastí na jednání před městským soudem dne 2. 10. 2020 (srov. § 13 odst. 1 advokátního tarifu ve spojení s § 166 a násl. zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce). NSS přiznal zástupci stěžovatele jízdní výdaje za cestu osobním automobilem z Varnsdorfu do Prahy a zpět ve výši 1 555 Kč [kombinovaná spotřeba podle technického průkazu vozidla (č. 1. 29 spisu NSS) 5,6 l nafty/100 km, při ceně paliva 31,80 Kč podle vyhlášky č. 358/2019 Sb. a sazbě základní náhrady na 1 km jízdy podle shodné vyhlášky 4,20 Kč a při ujetí 260 km na trase Varnsdorf – Praha a zpět]. Nejvyšší správní soud uvádí, že stěžovatel vyčíslil cestovní náklady ve výši 1 503 Kč. Stěžovatel ovšem počítal s nesprávnou sazbou základní náhrady za 1 km jízdy (stěžovatel uváděl 4 Kč, správně mělo být 4,20 Kč). NSS dále zástupci stěžovatele přiznal náhradu promeškaného času [§ 14 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu]. Advokát strávil jízdou z místa svého sídla k jednání soudu při cestě tam a zpět dohromady 4 hod. 10 min. Za každou i jen započatou půlhodinu náleží advokátu 100 Kč (§ 14 odst. 3 advokátního tarifu). Celkem advokátu náleží náhrada promeškaného času ve výši 900 Kč. Celkem tedy náklady řízení o žalobě činí částku ve výši 12 655 Kč.

[21] V řízení o kasační stížnosti pak zástupce stěžovatele učinil jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti) v hodnotě částky 3 100 Kč. Náhrada hotových výdajů sestává z paušální částky 300 Kč. Náklady stěžovatele v řízení o kasační stížnosti činí částku ve výši 3 400 Kč.

[22] Žalovaná je proto povinna stěžovateli k rukám jeho zástupce uhradit náhradu nákladů soudních řízení ve výši 16 055 Kč, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 20. ledna 2021

Ondřej Mrákota
předseda senátu